

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 14P/18/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815204428
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Fedor
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2015:3815204428.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom Mgr. Štefanom Fedorom v právnej veci starostlivosti o maloletú: A. K., nar. XX.X.XXXX, bytom ako matka, zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi ako opatrovníkom, dieťa matky: M. R., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom O., V. XXX/X a otca: P. K., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom G. O., I. XXXX/XX, adresa na doručovanie: I., Y. XX/X, o návrhu otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

I. Znižuje vyživovaciu povinnosť otca k maloletej A. K. narodenej XX.X.XXXX zo sumy 150,- EUR mesačne na sumu 80,- EUR mesačne, znížené výživné je otec povinný počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku poukazovať do rúk matky mesačne vopred, najneskôr do 20. dňa predchádzajúceho kalendárneho mesiaca.

II. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 12P/70/2012-15 zo dňa 30.7.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 6CoP/100/2012-38 zo dňa 18.12.2012 vo výroku o výživnom.

odôvodnenie:

Dňa 24.3.2015 bol tunajšiemu súdu doručený návrh otca na zníženie výživného pre maloletú A. K. narodenú 20.2.2012

Návrh otec odôvodnil tým, že je momentálne nezamestnaný, zatiaľ sa mu nedarí uplatniť sa na trhu práce a tým došlo k zhoršeniu jeho finančnej situácie. Poberá podporu v nezamestnanosti cca 330,- EUR. Býva u priateľky, jeho náklady na bývanie sú na základe ústnej dohody 50,-EUR. Má výdavky v podobe exekúcie, mesačne platí 130,-EUR. Je otcom aj ďalšieho dieťaťa, čiže si nijako nemôže plniť súdom určenú vyživovaciu povinnosť. Na základe uvedeného sa domáhal zníženia výživného na výšku 30% zo sumy životného minima mesačne.

K návrhu otca sa písomne vyjadrila matka maloletej, ktorá uviedla, že s ním nesúhlasí. Otec je momentálne v podmienke a matke na výživnom dlhuje 3.400,-EUR. Uviedla, že žije v spoločnej domácnosti s priateľom, ktorému mesačne prispieva 130,-EUR, jej mesačný príjem je 250,-EUR, čo je rodičovský príspevok aj s prídavkami na 2 maloleté deti.

Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie výsluchom rodičov maloletej a listinnými dôkazmi.

Otec na pojednávaní uviedol, že návrh si podal preto, že stratil zamestnanie a už mu nezostávalo dost prostriedkov na to, aby platil výživné v sume, ako určil súd. O zamestnanie prišiel niekedy v novembri alebo decembri minulého roka. Zamestnávateľ s ním ukončil pracovný pomer, lebo mal zľú dochádzku

do zamestnania. Bolo to okamžitým skončením pracovného pomeru. Dávku v nezamestnanosti bude poberať ešte približne dva mesiace. Má ďalšie dieťa, je to syn P.. Narodil sa vo februári tohto roka. S ním a s jeho matkou, svojou priateľkou žijú v jednej domácnosti, bývajú v prenajatom byte, za ktorý platia 100,- EUR mesačne. Priateľka poberá materskú. Proti otcovi je vedená exekúcia, na základe ktorej sa mu zráža 130,- EUR mesačne. Ide o dlh na výživnom. Jeho výška je asi 3.000,-EUR. Suma 130,- EUR je maximálna suma, ktorú môžu otcovi v rámci exekúcie strhnúť. Má ešte aj iné dlhy. Maloletej A. prispieva aspoň sumou 20,- EUR mesačne, viac mu to nevychádza. S maloletou sa nestretáva. Nechce za ňou prísť len tak, s prázdnyimi rukami, že jej nič nekúpi. Naposledy ju videl asi pred dvoma rokmi. Zamestnanie si hľadá, chodí na pohovory, problémom je, že má malú prax alebo že zamestnávateľia majú plný stav. Do zahraničia zatiaľ nechce ísť pracovať kvôli malému synovi.

Matka na pojednávaní uviedla, že so znížením výživného súhlasí, avšak až vtedy, keď si otec uhradí dlh, ktorý mu na výživnom vznikol doposiaľ. Aj ona má dve deti, okrem maloletej A. aj dcéru C., ktorá má dva roky. Príjmom matky je rodičovský príspevok 203,- EUR a prídavky na dve deti. Žije s priateľom v jednej domácnosti, za nájom bytu platia 130,- EUR mesačne. Náklady na maloletú A. sú okolo 100,- EUR mesačne. Od septembra začne chodiť do materskej školy, čiže náklady pravdepodobne stúpnu. Má tri a pol roka, občas ešte potrebuje plienku. Je zdravá. Matka na ňu vynakladá len bežné výdavky primerané jej veku. Otec o stretávanie sa s maloletou nemá záujem, keby sa s ňou chcel stretnúť, matka mu nebráni. To, čo otec uviedol, že poslal výživné 20,- eur, to poslal len tento mesiac pred týmto súdom. Predtým posielal menšie sumy, cca 15,- EUR. Výživné v súdom určenej výške zaplatil naposledy v januári a februári 2014.

Kolízna opatrovníčka konštatovala, že matka maloletej riadne zabezpečuje starostlivosť o maloletú. Otec prišiel o zamestnanie vlastným pričinením. Návrh otca navrhla zamietnuť, keďže nie sú dané dôvody na zníženie výživného.

Súd ďalej vykonal dokazovanie nasledovnými listinami: spisy Okresného súdu Prievidza sp.zn. 12P/29/2013 a sp.zn. 3T/159/2014, výsledky lustrácie v Sociálnej poisťovni odpoveď ÚPSVaR Prievidza.

Z vykonaného dokazovania bol zistený nasledovný skutkový stav: Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 12P/70/2012-15 zo dňa 30.7.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 6CoP/100/2012-38 zo dňa 18.12.2012 bola schválená dohoda rodičov maloletej, na základe ktorej bola maloletá A. K., nar. XX.X.XXXX ponechaná v osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný na povinnosť platiť výživné v sume 150,- EUR mesačne.

Maloletá mala v čase určenia výživného päť mesiacov. Náklady na ňu tvorili výdavky na sušené mlieko cca 60,-EUR mesačne a plienky cca 50,-EUR mesačne. Ďalej to boli predovšetkým výdavky na oblečenie. V súčasnosti má maloletá tri a pol roka, náklady na ňu sú podľa tvrdenia matky okolo 100,- EUR mesačne. Občas ešte potrebuje plienku. Je zdravá.

Matka maloletej v čase určenia výživného poberala rodičovský príspevok, spolu s maloletou bývala u svojich starých rodičov, ktorým prispievala na bývanie sumou 100,-EUR. V súčasnosti žije matka s maloletou v jednej domácnosti so svojim priateľom, s ktorým má ďalšie dieťa, dcéru Kiaru, za nájom bytu platia 130,- EUR mesačne.. Príjem matky tvorí rodičovský príspevok 203,- EUR a prídavok na dve deti v sume 47,04 EUR.

Otec maloletej bol v čase určenia výživného zamestnaný v TECHNANOVA, s.r.o., kde si podľa vlastného vyjadrenia dokázal zarobiť 600,-EUR mesačne. Býval u rodičov, ktorým mesačne prispieval 50,-EUR. Na cestovné do zamestnania vynaložil 70,-EUR mesačne. V súčasnosti je nezamestnaný. V evidencii uchádzačov o zamestnanie je vedený od 9.1.2015. Poberá dávku v nezamestnanosti v sume 316,10 EUR. Pracovný pomer s ním skončil zamestnávateľ, dôvodom boli časté absencie na pracovisku. Prácu si podľa svojho tvrdenia hľadá, zatiaľ neúspešne. Trestným rozkazom Okresného súdu Prievidza č.k. 3T/159/2014-79 zo dňa 19.11.2014, právoplatným dňa 17.3.2015 bol otec maloletej uznaný vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 7 mesiacov, ktorého výkon bol podmienenečne odložený na skúšobnú dobu 24 mesiacov. Podľa výroku trestného rozkazu bol dlh otca na výživnom 1.953,-EUR. Podľa vyjadrenia matky je jeho dlh na výživnom v sume 3.400,-EUR. Je proti nemu vedená exekúcia na vymoženie dlžného výživného, na

základe ktorej sa mu z príjmu zráža 130,- EUR mesačne. Otec maloletej býva s priateľkou v prenajatom byte, za ktorý platia 100,- EUR mesačne. V mesiaci február 2015 sa mu narodilo ďalšie dieťa, syn P., ktorého má so svojou priateľkou. S maloletou A. sa nestretáva, záujem o ňu neprejavuje, naposledy ju videl približne pred dvomi rokmi.

Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Z citovaných ustanovení zákona o rodine okrem iného vyplýva, že zmeniť rozhodnutie o výživnom možno vtedy, ak sa zmenia pomery, a to či už na strane osoby povinnej platiť výživné, alebo na strane osoby oprávnenej z výživného. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že od posledného rozhodnutia o výživnom sa zmenili pomery na strane otca maloletej.

Otec v čase určenia výživného bol zamestnaný a dosahoval príjem, ktorý mu umožňoval platiť výživné na maloletú v sume 150,-EUR mesačne. O toto zamestnanie však prišiel vlastným zavinením. Keďže opakovane porušil pracovnú disciplínu tým, že vytváral neospravedlnené absencie, zamestnávateľ s ním skončil pracovný pomer.

Podľa citovaného ustanovenia § 75 ods. 1 druhej vety Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o vyživovacej povinnosti musí prihliadať aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného a to aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, či majetkového prospechu. Ide o kritérium tzv. potenciality príjmov. To znamená, že súd musí v takýchto prípadoch vychádzať z potenciálneho príjmu, ktorý by povinný rodič mohol dosiahnuť, keby sa o zdroj tohto príjmu vlastným zavinením nepripravil. Nemožno preto v takýchto situáciách pri posudzovaní pomerov povinného rodiča vychádzať z prípadného nižšieho príjmu, ktorý dosahuje v súčasnosti. Tým, že otec vlastnou vinou a z čisto subjektívnych dôvodov na jeho strane prišiel o zamestnanie, možno konštatovať, že sa bez dôležitého dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania, resp. zárobku. Nebolo teda možné prihliadať na stratu zamestnania otca ako na takú zmenu pomerov, ktorá by bola dôvodom na zníženie výživného.

Súd však na druhej strane musel zohľadniť, že na strane otca došlo aj k objektívnej zmene k zmene pomerov a to tým, že sa mu vo februári 2015 narodilo druhé dieťa, syn Roman. Narodením ďalšieho dieťaťa mu pribudla nová vyživovacia povinnosť. Súd zohľadnil len túto zmenu pomerov, uvádzaná zavinená strata zamestnania by sama osebe nebola dôvodom na zníženie výživného. Súd teda vychádzal zo situácie, ako keby mal otec ešte predchádzajúci príjem zo zamestnania okolo 600,-EUR mesačne a z toho, že pri takomto potenciálnom príjme bolo potrebné zohľadniť aj oprávnené potreby maloletého Romana, tak aby ani jeho výživa nebola ohrozená. Matka maloletej A. na pojednávaní uviedla, že výdavky na maloletú sú približne v sume 100,-EUR mesačne. Z uvedených dôvodov považoval súd za primerané znížiť výživné na sumu 80,-EUR mesačne. Súd pri tejto sume zároveň

zohľadnil, že osobnú starostlivosť o maloletú vykonáva výlučne matka, keďže otec o maloletú už dva roky vôbec neprejavuje záujem.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Odvolanie sa podáva na Okresnom súde Prievidza v štyroch vyhotoveniach. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Trenčíne.

Podľa § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 OSP odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 OSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinnosť uložená týmto rozhodnutím nebude dobrovoľne splnená, možno podať návrh na vykonanie exekúcie; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.